

O'QUVCHILARDA VATANPARVARLIK TUYG'USINI SHAKLLANTIRISH**Madaliyeva Farida Tursunaliyevna***Toshkent amaliy fanlar universiteti
talabasi madaliyevafarida7@gmail.com*

Annotatsiya: *Ushbu maqola o'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish masalalariga bag'ishlangan. Unda vatanparvarlikning mohiyati, uning tarkibiy qismlari va yosh avlodda vatanparvarlik hissini rivojlantirishning pedagogik usullari ko'rib chiqiladi. Maqolada o'quvchilarda vatanparvarlikni tarbiyalashda oila, maktab va jamiyatning roli, shuningdek, vatanparvarlik tarbiyasining shakllari va metodlari tahlil etiladi. Bundan tashqari, o'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishga qaratilgan turli xil faoliyatlar; jumladan, darslar, sinfdan tashqari mashg'ulotlar, loyihalar va tadbirlar yoritiladi. Maqola xulosasida o'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishning dolzarbligi va bu jarayonda o'qituvchilarning roli muhimligi ta'kidlanadi.*

Kalit so'zlar: *Vatanparvarlik, vatanparvarlik tarbiyasi, vatanparvarlik tuyg'usi, milliy g'urur, o'quvchilar, maktab, oila, jamiyat, milliy qadriyatlar, vatanga muhabbat, fidoyilik.*

Аннотация: *Данная статья посвящена вопросам формирования чувства патриотизма у учащихся. В ней рассматриваются сущность патриотизма, его составные части и педагогические методы развития патриотических чувств у молодого поколения. В статье анализируются роль семьи, школы и общества в воспитании патриотизма у учащихся, а также формы и методы патриотического воспитания. Кроме того, освещаются различные виды деятельности, направленные на формирование чувства патриотизма у учащихся, в том числе уроки, внеклассные мероприятия, проекты и мероприятия. В заключение статьи подчеркивается актуальность формирования чувства патриотизма у учащихся и важная роль учителей в этом процессе.*

Ключевые слова: *Патриотизм, патриотическое воспитание, чувство патриотизма, национальная гордость, учащиеся, школа, семья, общество, национальные ценности, любовь к Родине, преданность.*

Abstract: *This article is dedicated to the issues of fostering a sense of patriotism in students. It examines the essence of patriotism, its components, and pedagogical methods for developing patriotic feelings in the younger generation. The article analyzes the role of family, school, and society in nurturing patriotism in students, as well as the forms and*

methods of patriotic education. In addition, it highlights various activities aimed at shaping a sense of patriotism in students, including lessons, extracurricular activities, projects, and events. The article concludes by emphasizing the relevance of fostering a sense of patriotism in students and the important role of teachers in this process.

Keywords: *Patriotism, patriotic education, sense of patriotism, national pride, students, school, family, society, national values, love for the Motherland, devotion.*

KIRISH

VATAN

Vatan so'zi ulug' bir sehir,
Ona kabi Vatan bebaho,
Ozodlikga erishgan diyor ,
Bobolardan merosdur vatan .

Vatan uchun kurashgan Temur
Jonini ham bergan vatanga,
Kelajagi mana biz yoshlar,
Vatan uchun bergaymiz jonni.

Muallif: Madaliyeva Farida Tursunaliyevna.

O'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu yosh avlodni o'z Vataniga sadoqatli, uning tarixini hurmat qiladigan, madaniyatini qadrlaydigan va kelajagi uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga oladigan shaxslar qilib tarbiyalashga qaratilgan jarayondir. O'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu davr talabi. Zero, vatanparvarlik har bir fuqaroning o'z yurti uchun jon kuydirishi, uning ravnaqi yo'lida fidoyilik ko'rsatishi, milliy qadriyatlarni asrab-avaylashi demakdir.

Ushbu mavzuni o'rganish davomida shunga amin bo'ldikki, vatanparvarlikni shakllantirish - kompleks va uzluksiz jarayon. Bu jarayonda oila, maktab, mahalla va butun jamiyat birgalikda harakat qilishi zarur. Vatanparvarlik tarbiyasida o'qituvchilarning o'rni beqiyos. Ular o'quvchilarga Vatan tarixini, madaniyatini, qahramonlarini o'rgatish, ularda milliy g'urur tuyg'usini uyg'otish, Vatan manfaatlari yo'lida xizmat qilishga tayyorlash lozim. Shuningdek, o'qituvchilar o'quvchilarni tolerantlik, millatlararo totuvlik va boshqa xalqlarning madaniyatiga hurmat ruhida

tarbiyalashlari ham muhimdir. Zamonaviy axborot texnologiyalari va interaktiv metodlardan foydalanish vatanparvarlik tarbiyasini yanada samaraliroq qilish imkonini beradi. O'quvchilar vatanparvarlik mavzusidagi filmlarni tomosha qilish, kitoblar o'qish, onlayn resurslardan foydalanish va turli xil tadbirlarda ishtirok etish orqali o'z bilimlarini oshirishlari va dunyoqarashlarini kengaytirishlari mumkin.

Vatanparvarlik tarbiyasi faqatgina ma'ruza o'qish yoki tadbirlar o'tkazish bilan cheklanmasligi kerak. Muhimi, o'quvchilarda Vataniga muhabbat, sadoqat va mas'uliyat hissini uyg'otish, ularni amaliy ishlar bilan shug'ullanishga undashdir. O'quvchilar ko'chalarni tozalash, daraxtlar ekish, qariyalar va nogironlarga yordam berish kabi kichik ishlar bilan ham o'z Vataniga foyda keltirishlari mumkin.

Vatanparvarlikning mohiyati va ahamiyati.

Vatanparvarlik - bu o'z Vataniga muhabbat, sadoqat, unga g'amxo'rlik qilish, uni himoya qilishga tayyorlik.

- Vatanparvarlik tuyg'usi o'quvchilarda milliy g'urur, o'z xalqiga mansublik hissi, o'z tarixiga hurmat kabi muhim fazilatlarni shakllantiradi.

- Vatanparvarlik tarbiyasi yosh avlodni ma'naviy va axloqiy jihatdan kamol toptirish, ularni Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalashda muhim rol o'ynaydi.

Vatanparvarlik tarbiyasining vazifalari:

- O'quvchilarda Vatan, millat, davlat ramzlari (bayroq, gerb, madhiya)ga hurmat hissini shakllantirish.

- O'zbekistonning tarixi, madaniyati, geografiyasi, milliy urf-odatlar va an'analari haqida bilim berish.

- O'quvchilarda milliy qahramonlar, buyuk ajdodlar merosi, vatanparvarlik namunalariga hurmat tuyg'usini uyg'otish.

- O'quvchilarda Vatanga muhabbat, sadoqat, fidoyilik, burch va mas'uliyat hissini tarbiyalash.

- O'quvchilarni Vatan himoyasiga tayyorlash, harbiy xizmatga hurmat bilan qarash ruhida tarbiyalash.

O'quvchilarni tolerantlik, millatlararo totuvlik, boshqa xalqlarning madaniyatiga hurmat ruhida tarbiyalash.

Vatanparvarlik tarbiyasining shakllari va metodlari:

Dars jarayonida:

- Tarix, adabiyot, geografiya, musiqa darslarida vatanparvarlik mavzularini yoritish.

- Darsliklardagi vatanparvarlik ruhidagi matnlarni o'qish va tahlil qilish.

- Tarixiy voqealar, milliy qahramonlar haqida ma'ruzalar, taqdimotlar, filmlar namoyish etish.

- Sinfдан tashqari mashg'ulotlar:

- Vatanparvarlik mavzusidagi tadbirlar, kechalar, musiqiy dasturlar tashkil etish.
- Milliy bayramlarni nishonlash.
- Ko'rik-tanlovlar, musobaqalar, viktorinalar o'tkazish.
- Teatr, muzey, kino, tarixiy obidalariga ekskursiyalar uyushtirish.
- "Yosh vatanparvar", "Yosh chegarachi", "Yosh qutqaruvchi" kabi to'garaklarni tashkil etish.

Vatanparvarlik tarbiyasida o'qituvchining roli:

- O'qituvchi o'zining shaxsiy namunasi, bilimdonligi, vatanparvarligi bilan o'quvchilarga ibrat bo'lishi kerak.
- O'qituvchi dars jarayonida vatanparvarlik g'oyalarini mohirona singdirishi, o'quvchilarni faol muhokamaga tortishi lozim.
- O'qituvchi sinfdan tashqari mashg'ulotlarni qiziqarli va mazmunli tashkil etishi, o'quvchilarni vatanparvarlik tadbirlarida faol ishtirok etishga undashi kerak.
- O'qituvchi ota-onalar bilan hamkorlikda ish olib borishi, ularning farzandlarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga ko'maklashishi zarur.

O'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu uzluksiz, muntazam va maqsadga yo'naltirilgan jarayon bo'lib, uning muvaffaqiyati o'qituvchilarning mahorati, ota-onalarning mas'uliyati va jamiyatning qo'llab-quvvatlashiga bog'liqdir.

O'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu yosh avlodni o'z Vataniga sadoqatli, uning tarixini hurmat qiladigan, madaniyatini qadrlaydigan va kelajagi uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga oladigan shaxslar qilib tarbiyalashga qaratilgan kompleks jarayondir.

Vatanparvarlikning mohiyati va ahamiyati:

Vatanparvarlik - bu o'z Vataniga muhabbat, sadoqat, unga g'amxo'rlik qilish, uni himoya qilishga tayyorlik.

Vatanparvarlik tuyg'usi o'quvchilarda milliy g'urur, o'z xalqiga mansublik hissi, o'z tarixiga hurmat kabi muhim fazilatlarni shakllantiradi.

Vatanparvarlik tarbiyasi yosh avlodni ma'naviy va axloqiy jihatdan kamol toptirish, ularni Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalashda muhim rol o'ynaydi.

Vatanparvarlik tarbiyasining vazifalari:

O'quvchilarda Vatan, millat, davlat ramzlari (bayroq, gerb, madhiya)ga hurmat hissini shakllantirish.

O'zbekistonning tarixi, madaniyati, geografiyasi, milliy urf-odatlar va an'analari haqida bilim berish.

O'quvchilarda milliy qahramonlar, buyuk ajdodlar merosi, vatanparvarlik namunalari haqida hurmat tuyg'usini uyg'otish.

O'quvchilarda Vatanga muhabbat, sadoqat, fidoyilik, burch va mas'uliyat hissinin tarbiyalash.

O'quvchilarni Vatan himoyasiga tayyorlash, harbiy xizmatga hurmat bilan qarash ruhida tarbiyalash.

O'quvchilarni tolerantlik, millatlararo totuvlik, boshqa xalqlarning madaniyatiga hurmat ruhida tarbiyalash.

Vatanparvarlik tarbiyasining shakllari va metodlari:

Dars jarayonida:

- Tarix, adabiyot, geografiya, musiqa darslarida vatanparvarlik mavzularini yoritish.

- Darsliklardagi vatanparvarlik ruhidagi matnlarni o'qish va tahlil qilish.

- Tarixiy voqealar, milliy qahramonlar haqida ma'ruzalar, taqdimotlar, filmlar namoyish etish.

- Sinf dan tashqari mashg'ulotlar:

- Vatanparvarlik mavzusidagi tadbirlar, kechalar, musiqiy dasturlar tashkil etish.

- Milliy bayramlarni nishonlash.

O'smirlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda nafaqat ta'lim muassasasi balki oila ham katta rol o'ynaydi. Farzandning qarashlari ota-onaning vatanparvarlik tuyg'ulari va qarashlariga bog'liq. Shunga ko'ra rivojlanishning barcha yosh bosqichlarida: maktabgacha ta'lim va tarbiya oluvchilari, maktab o'quvchilari, talabalar va katta avlod vakillari o'rtasida vatanparvarlik tarbiyasini tashkil yetish muammosi mavjud.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, o'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu har birimizning burchimizdir. O'quvchilarda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirish - bu uzluksiz, muntazam va maqsadga yo'naltirilgan jarayon bo'lib, uning muvaffaqiyati o'qituvchilarning mahorati, ota-onalarning mas'uliyati va jamiyatning qo'llab-quvvatlashiga bog'liqdir.

Agar biz yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalay olsak, unda bizning Vatanimiz kelajagi buyuk bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliy janob xalqimiz bilan birga quramiz - O'zbekiston, 2017. 242b.
2. Ahmedov B. Tarixdan saboqlar. - O'qituvchi, 1994. -428 b.
3. Aminov B.Rasulov T Vatan yurakdagi javohir T O'qituvchi 2001
4. Aliev A. Ma'naviyat, qadriyat va badiiyat . Akademiya, 2000.
5. Asrlarga teng yillar. Mustaqillik darsi (ma'ruza matni).- O'AJBNT markazi, 2001
6. Atadjanova Sh. Oilada o'spirin-yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda milliy qadriyatlardan foydalanishning pedagogik asoslari: ped.fan.nomz. dis-yasi. -TDPU, 2001.
7. Hasanboev J., Hasanboeva O., Turopova M. Ma'naviy-axloqiy tarbiya asoslari. - Adabiyot va san'at nashriyoti, 2002.
8. Ibragimova G.X. Kasb ta'limi tizimida talaba-yoshlar ma'naviyatini milliy istiqlol g'oyasi asosida shakllantirish. - T.: Fan, 2005.
9. www.goole.uz